

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АКЦИСКИ ПЛАН 2024-2026
НА СОБРАНИЕТО КОН ПАРТНЕРСТВОТО ЗА ОТВОРЕНА
ВЛАСТ (OGR)

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Партнерството за отворена власт (ПОВ) е доброволна меѓународна иницијатива која се заснова на идејата дека отворената власт е достапна, одговорна и отчетна кон граѓаните. Ова уникатно партнерство ги комбинира силите на претставниците на властите и граѓанското општество за да промовира отворено, партиципативно, инклузивно и одговорно владеење.

Собранието ја препознава важноста на отвореноста и транспарентноста на законодавниот дом. Парламентарните информации и припаѓаат на јавноста и разбирањето на законодавниот дом е да обезбеди отвореност на податоци, на проактивен начин, во дигитален формат колку што е тоа возможно.

Собранието ги утврди своите стратешки цели и приоритети во Стратешкиот план на Собранието за 2024 – 2028 година, донесен на 31.8.2023 година. Стратешкиот план има 6 цели, (функционален, отворен, дигитален и безбеден парламент, парламентарна дипломатија и ефикасна служба).

Целта за отворен парламент од Стратешкиот план, развива приоритети и активности во врска со промовирање на култура на отвореност, со вклучена јавност и маргинализираните групи во општеството, реформа на Собранискиот канал, Партнерството за отворена власт, комуникација со јавност и отворени податоци.

Собранието се вклучи во ПОВ во 2017 година и од тогаш работеше на два акциски плана 2018-2021 и 2021-2023.

Во новиот Акциски план 2024-2026 за ПОВ Собранието ги предлага следниве 4 заложби кои се разработени надолу во овој документ:

- Регистар на регулаторни тела основани од Собранието
- Информирање на јавноста преку собранискиот тв канал
- Надзорна расправа во собранието за спроведувањето на националниот ПОВ план 2024-2026
- Парламентарен караван-мобилен парламентар за директна комуникација на пратениците со граѓаните

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Број и име на заложба	1. РЕГИСТАР НА РЕГУЛАТОРНИ ТЕЛА ОСНОВАНИ ОД СОБРАНИЕТО		
Краток опис на заложбата	Освен законодавната, надзорната и претставничката функција, Собранието има и голема улога во формирање на разни регулаторни тела, агенции и органи, кои директно се одговорни за својата работа пред законодавецот. Почнувајќи од основањето, до именувањето на раководни лица во нив, членови на надзорни и/или управни одбори и слично, одобрување на нивните годишни програми за работа, годишните финансиски планови па се до следење на нивната работа и усвојување на годишните извештаи за работа, Собранието има своја улога во работењето на овие органи. Актите и документите што овие органи ги доставуваат до Собранието во моментот се достапни како точки, односно примени материјали во соодветни работни тела и се достапни на системот е-парламент и веб-страницата www.sobranie.mk. Со заложбата сакаме да се направи исцрпна листа на овие тела, кои сега се водат од службеници како локално зачувани листи во Комисијата за прашања на избори и именувања. Заради тоа, Собранието ја препознава важноста да направи целосно достапен инвентар на овие органи, областите на дејствување, мандатите на раководните лица и сите придружни документи кои влегуваат и по соодветна постапка излегуваат од Собранието во форма која е јавна, достапна, пребарлива, дигитализирана за користење и од и информирање на граѓаните, граѓанските организации, академските институции итн.		
Водечка институција	Собрание		
Поддршка од засегнатите страни	Јавен сектор	Невладин сектор	Други (Парламент, приватен сектор, меѓународни организации итн.)
	Сите органи кои можат да бидат предмет на оваа обработка, може да бидат контактирани доколку се појави таква потреба.	Парламентарниот институт ќе земе во предвид соработка со невладини организации кои имаат професионални извештаи или анализи на темава за посеопфатна обработка на податоците.	Собранието во својот капацитет ќе ја спроведе заложбата според документите и податоците што му се на располагање.
Временска рамка за заложбата	16 месеци, 2024-2025 година		

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Дефинирање на проблем

1. Каков проблем адресира заложбата?

Процесот на приближување кон законодавството на Европската унија донесе многу сфери каде што експлицитно се бара органи и тела кои во својата работа би дејствувале независно од извршната власт. Ова е важно за тие сектори и дејности да се ослободат од влијание во нивното работење, и води кон формирање на една цела регулаторна сфера во многу области кои директно се под авторитетот на законодавната власт, каде и мнозинството и опозицијата имаат улога да ги следат и контролираат во нивното работење. Спроведувањето на заложбата како што е опишана ќе даде проактивно информации за јавноста во дигитална форма, кои се тие органи и тела, кои се именуваните раководни лица, со какви мандати со целокупен сет на податоци за нив. Со тоа се очекува да се намали перцепцијата на јавноста за начинот на нивното работење, на разбирањето дека независно работење се однесува на функционирањето и давање на услуги и дека сите се дел од единствениот административен простор во државата кои одговараат пред суверената законодавна власт и граѓаните. Дополнително ќе даде навремени информации за оние раководни места за кои е задолжително објавување на оглас од Собранието за граѓаните да знаат и евентуално заинтересираните да аплицираат. И на крајот, уредување на ваква листа, ќе ги намали барањата за пристап до јавни информации согласно закон, од оваа сфера до Собранието, со оглед на тоа што проактивно ќе бидат достапни тие информации.

Кој и како е засегнат? Кога се најмногу погодени засегнатите? Кога започнал проблемот? Колку долго проблемот влијае на засегнатите?

Во подолг временски период, во јавноста има недостиг на информации за работењето на разни органи, комисии, агенции, регулатори и слично. Недостигот на информации често е поврзан со јавен настан каде медиумите ги повикуваат овие органи и се развива јавен дискурс за нивното работење дека се независни и имплицитно со тоа дека не одговараат никому.

Значи засегнати страни се граѓаните во најширока смисла но и посебно професионални организации кога бараат информации. Индиректно цело тоа е поврзано и со надзорната улога на Собранието над овие тела и органи каде се јавува како основач.

2. Кои се причините за проблемот?

Објаснете го Вашето разбирање за причините за проблемот. Колку што е можно, идентификувајте ги основните причини. Користете аналитички алатки за проблеми (на пример, дрво на проблеми, дијаграм со рибина коска или други сродни методи) кога е потребно и дајте докази секогаш кога е можно.

Причините за проблемот се поврзуваат во комуникација на ново усвоено законодавство во последните две децении, кое што резултираше со многу тела и органи со различни надлежности. Јавноста сака да знае за овие тела, назначувањето на нивните раководни лица итн.

Опис на заложбата

1. Што е досега направено за да се реши проблемот?

Какви решенија беа достапни за овој проблем во претходните години? Колку беа успешни?

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Информациите за точките на дневниот ред за седниците на Собранието се достапни на веб-страницата www.sobranie.mk. Доколку се бара нешто од аспект на регулаторните тела, се бара по седниците и точките на дневен ред, или во полињата за пребарувања, но не може да се идентификува единствена листа на сите нив, и информации за сите нив на едно место. Дополнително, Собранието има портал за отворени податоци каде како податочни сетови има многу информации но, овие конкретно од заложбата не се дел од истиот.

2. Какво решение предлагате?

Што ќе направите за да го решите проблемот? Како ова се разликува од претходните напори? На кој начин решението ќе го реши проблемот? Дали ќе го реши проблемот во целост или делумно? Во случај на делумно решавање на проблемот, наведете кој дел од проблемот ќе биде решен?

Достапноста на овие информации дефинирани во заложбата може да биде предмет на посебен регистар на такви податоци каде детално би се опишале и би биле достапни на www.sobranie.mk. Алтернативно, може да биде дел од податочен сет во порталот за отворени податоци <https://data.sobranie.mk/en/>. Зборуваме за дигитални форми на податоци заради тоа што сега и да има исцрпна листа не е јавна и не е на едно место. Проблемот ќе се реши целосно, затоа што ќе биде дадена исцрпна листа на се што постои. Податоците ќе може да се пристапуваат од веб-страница директно, не мора да се бара пристап до јавни информации.

3. Какви резултати сакаме да постигнеме со спроведување на оваа заложба?

Какви резултати би сакале да постигнеме? Какви промени во знаењето, вештините и капацитетите сакаме да постигнеме? Какви промени во однесувањето, системите и практиките сакаме да создадеме?

Постоењето на детален регистар како прво ќе овозможи полесно следење на мандатите на именуваните лица, и Собранието ќе може во рок да објавува повици за именување на местата кои истекуваат. Тоа ќе ја подобри предвидливоста и ефикасноста.

Дополнително, граѓаните ќе добијат преглед во реално време што се постои, дали од аспект на задолженијата на Собранието е превземено дејство, потоа што се како информација и извештај се нуди од регулаторните тела.

Пратениците во реално време би имале информација доколку во јавноста и медиумите се појави некаква состојба дали конкретно надлежен е орган кој е директно одговорен пред Собранието а не пред извршната власт итн.

Анализа на заложбата

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Прашање	Одговор (ако не е применливо, само одговорете со Н/П)		
1. Како заложбата ќе ја промовира транспарентноста? Како ќе помогне да се подобри пристапот на граѓаните до информации и податоци? Како ќе ја направи владата/парламентот/судството потранспарентна кон граѓаните?	Спроведувањето на заложбата ќе значи обработка на информации за кои граѓаните ќе ги знаат во реално време, кои ќе бидат достапни електронски, пребарливи и ќе се објавуваат на проактивна основа без потреба од барање за пристап до информации или обраќања до Собранието.		
2. Како заложбата ќе помогне да се поттикне одговорноста? Како ќе им помогне на јавните институции да станат поодговорни пред јавноста? Како ќе ја олесни можноста на граѓаните да се запознаат како напредува имплементацијата? Како ќе ги поддржи транспарентните системи за мониторинг и евалуација?	Со објавувањето на податоците, индиректно се подобрува предвидливоста, особено од аспект на истекување на мандатите, постапка и рокови за нови назначувања итн. Со регистарот директно се обезбедуваат информации за пратениците за вршење на нивните уставни права и должности.		
3. Како заложбата ќе го подобри учеството на граѓаните во дефинирањето, спроведувањето и следењето на решенијата? Како проактивно ќе ги вклучи граѓаните и граѓанските групи?	Спроведувањето на заложбата ќе вклучи професионални организации кои имаат претходни анализи на темата. Дополнително во процесот на креација и консултација индиректно се информира за другите можности од веб страни или други софтвери за други информации. Со јавноста на регистарот очекуваме и повеќе интерес кај граѓаните во форма на законодавна идеја или прашање до овластен предлагач (пратениците).		
Планирање на заложбата (Ова е иницијален процес на планирање, кој во голема мера ги разгледува достигнувањата и очекуваните резултати, како и клучните засегнати страни кои се вклучени.)			
Достигнувања (Достигнувањата се дел од низа дејствија или настани кои, кога ќе се извршат, ќе	Очекувани резултати (Излезните резултати се конкретни, објективно	Очекуван датум на завршување	Засегнати страни Собранието

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

доведат до постигнување на резултатот што заложбата би сакала да го постигне.) Квартално известување на координација за истекување на мандата или за рокови за назначување на нови мандати во тела кои ги основа Собранието. Создавање на работна група за опис на сите тела и органи кои ги основа Собранието како и други назначувања. Спроведување на јавна набавка доколку решението бара нова софтверска алатка за да биде достапно на веб страната. Спроведување на договор Дигитализација и објава на веб страна	проверливи резултати кои се директни продукти на спроведените или имплементирани те активности.)	Март 2025			
			Водечка институција: Собрание, со Парламентарен институт		
			<u>Поддршка</u>		
			Јавен сектор	НВО Национален демократски институт (НДИ);	Други (на пр. Парламент, приватен сектор, меѓународни)

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

				Центар за управување со промени, и Институт за демократија Социјетас Цивилис	организации)

Број и име на заложба	2. Информирање на јавноста преку собранискиот ТВ канал		
Краток опис на заложбата	Собранието ќе ја продолжи реформата со целосна функционалност на собранискиот канал. Информирањето на јавноста преку собранискиот канал мора да биде квалитетна, навремена, редовна, предвидлива, преку неедитабилна содржина преноси во живо и пренос на снимки од пленарни седници и комисијски совети и други активности, но и преку дизајн и продукција на сопствена содржина од собраниското ТВ студио. Општата цел на оваа заложба е да се зголеми гледаноста на ТВ каналот или индиректно зголемено информирање на јавноста за законодавната агенда.		
Водечка институција	Собрание		
Поддршка од засегнатите страни	Јавен сектор	Невладин сектор	Други (Парламент, приватен сектор, меѓународни организации итн.)

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

	Македонска радио телевизија	Национален демократски институт (НДИ), Центар за управување со промени, и Институт за демократија Социетас Цивилис	Собранието во својот капацитет ќе ја спроведе заповедта.
Временска рамка за заповедта	2024-2026 година		

Дефинирање на проблем

2. Каков проблем адресира заповедта?

Комуницирањето со јавноста на законодавната власт преку сопствен телевизиски канал е класично решение за комуникација со камера и звук во живо или со снимка.

Во оваа смисла Собранието работеше на модернизација на собранискиот канал, преку измени и дополнувања на Законот за Собранието, со набавка на модерна опрема каде беа инвестирани 250.000 евра и вработување на професионален персонал од 7 луѓе.

Спроведување на заповедта ќе овозможи сопствена содржина и продукција на функционален ТВ канал како начин на комуницирање на Собранието со категорија на граѓани кој на овој начин се информира за Собранието (паралелно со веб-страницата, социјалните мрежи или прилозите од медиумите на националните телевизии).

Кој и како е засегнат? Кога се најмногу погодени засегнатите? Кога започнал проблемот? Колку долго проблемот влијае на засегнатите?

Модернизацијата и дигитализацијата во општеството низ годините направи промена да граѓаните се информираат главно од националните телевизии, а многу помалку од собранискиот ТВ канал за она што се случува во законодавниот дом. Според некои испитувања постои една категорија на повозрасни граѓани кои повеќе го следат собранискиот ТВ канал, и поголем дел од помлада популација кои на поинаков начин се информираат.

2. Кои се причините за проблемот?

Објаснете го Вашето разбирање за причините за проблемот. Колку што е можно, идентификувајте ги основните причини. Користете аналитички алатки за проблеми (на пример, дрво на проблеми, дијаграм со рибина коска или други сродни методи) кога е потребно и дајте докази секогаш кога е можно.

Причините за ова одат кон лесно достапните модерни начини на информирање преку телевизииите а посебно преку интернет порталите и врзаните вести од порталите кон социјалните мрежи. Точното информирање е важно и заради борбата со лажните вести и делумните и необјективни информации.

Падот на гледаноста на собранискиот ТВ канал се поврзува и со квалитетот на самото емитување кое заради неинвестирањето низ годините заостанува.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Недостатокот од сопствена програма како дебатни емисии, законодавни вести и слично ја прави програмата неатрактивна кога нема директен пренос од седница или снимки од работни тела.

Опис на заложбата

3. Што е досега направено за да се реши проблемот?

Какви решенија беа достапни за овој проблем во претходните години? Колку беа успешни?

Оваа заложба е продолжување на заложбата од претходниот ПОВ акциски план на Собранието 2021-2023.

Опременувањето на студиото со модерна опрема за емитување беше приоритет и предизвик за службата да го опише, спроведе и имплементира како проект кој вклучува и опрема, и работи и простории.

Дополнително, неопходни беа измени во правната рамка, и во таа смисла се спроведоа дополнувања на Законот за Собранието каде се утврдоа поблиску работата и надлежностите, годишната програма за работа, годишен план за видот и содржината на програмите, односот со МРТВ, финансиски и инвестиционен план, уредувачката одговорност итн.

Работата на студиото е неопходно врзана и со професионален персонал, затоа според Актот за систематизација на службата на Собранието беа предвидени нови позиции, и се распишуваше оглас во два наврата за 7 празни места.

2. Какво решение предлагате?

Што ќе направите за да го решите проблемот? Како ова се разликува од претходните напори? На кој начин решението ќе го реши проблемот? Дали ќе го реши проблемот во целост или делумно? Во случај на делумно решавање на проблемот, наведете кој дел од проблемот ќе биде решен?

Заложбата предвидена овде ќе овозможи развој на конкретна програма за работа на собранискиот канал, заедно со формирање на советот на собранискиот канал кој треба да ги одобри сите документи. Советот на собранискиот канал е законска обврска дека тв каналот на законодавецот го управува заедно и мнозинството и опозицијата. Согласно законот, советот го раководи потпретседател на Собранието од редот на опозицијата, заедно со пратеници од мнозинството и опозицијата, претставник на МРТВ но и можност за именување на надворешни експерти со право на збор без право на глас. Дополнително на тоа, ќе треба да се развие содржина за комуникација со јавноста, која ќе се изработува самостојно и/или со ко продукција, со вклучување на повеќе организациони единици. Во оваа смисла очекуваме да се развијат дневни законодавни вести, предвидливост на програмата, законодавни бриф/кратки мултимедијални содржини во објаснувачка улога за предлозите за гледачите и слично, дебатни емисии меѓу пратениците итн.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

3. Какви резултати сакаме да постигнеме со спроведување на оваа заложба?

Какви резултати би сакале да постигнеме? Какви промени во знаењето, вештините и капацитетите сакаме да постигнеме? Какви промени во однесувањето, системите и практиките сакаме да создадеме?

Општ резултат на заложбата е предложените решенија да се спроведат и собранискиот канал да функционира. Индиректен резултат треба да биде зголемување на гледаноста на собранискиот ТВ канал. Начинот на кои се информираат граѓаните постојано се следи од Институтот за демократија Социетас Цивилис во соодветни анкети и истражувања, и тие податоци ќе се земат како релевантни низ годините за да се следи трендот на гледаноста. https://idscs.org.mk/wp-content/uploads/2022/07/A4_ENG-ANKETA-2022.pdf

Анализа на заложбата

Прашање	Одговор (ако не е применливо, само одговорете со Н/П)
1.Како заложбата ќе ја промовира транспарентноста? Како ќе помогне да се подобри пристапот на граѓаните до информации и податоци? Како ќе ја направи владата/парламентот/судството потранспарентна кон граѓаните?	Спроведувањето на заложбата ќе значи предвидливост на дневната агенда на собранискиот канал (може и неделната). На тој начин однапред ќе нуди календар за заинтересирани граѓани да следат. Едукативна содржина ќе едуцира граѓани за законодавната власт. Дебатни емисии ќе соочува ставови и аргументи. Законодавниот бриф ќе дава објаснување на предлозите.
2.Како заложбата ќе помогне да се поттикне одговорноста? Како ќе им помогне на јавните институции да станат поодговорни пред јавноста? Како ќе ја олесни можноста на граѓаните да се запознаат како напредува имплементацијата? Како ќе ги поддржи транспарентните системи за мониторинг и евалуација?	Самото присуство во јавен медиум помага врз чувството за одговорност за она што се прави и зборува. Спроведувањето на активноста директно ќе се следи со квалитетот на програми на собранискиот ТВ канал.
3.Како заложбата ќе го подобри учеството на граѓаните во дефинирањето,	Како дел од програмските активности, ќе постојат кратки информативни прилози за граѓаните, како на пример за како да дојдат во Собранието и да се пријават за отворен ден, како де се пријават за

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

спроведувањето и следењето на решенијата? Како проактивно ќе ги вклучи граѓаните и граѓанските групи?	учество на едукативни активности (детски парламент, имам став) итн.
--	---

Планирање на заложбата

(Ова е иницијален процес на планирање, кој во голема мера ги разгледува достигнувањата и очекуваните резултати, како и клучните засегнати страни кои се вклучени.)

Достигнувања	Очекувани резултати	Очекуван датум на завршување	Засегнати страни
(Достигнувањата се дел од низа дејствија или настани кои, кога ќе се извршат, ќе доведат до постигнување на резултатот што заложбата би сакала да го постигне.) Формирање на советот за собраниски канал Ангажирање на надворешни експерти во советот Донесување на програмата за работа Изработка на содржини за емитување Екипираност и обучување на кадарот Ангажирање копродукција	(Излезните резултати се конкретни, објективно проверливи резултати кои се директни продукти на спроведените или имплементирани активности.)	2024-2026 низ целиот период на овој акциски план	Собранието МТВ
			Водечка институција:
			<u>Поддршка</u>

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

			Јавен сектор Собрание то, МТВ	НВО Нацио нален демокр атски инстит ут (НДИ), Цента р за управу вање со проме ни, и Инстит ут за демокр атија Социа лас Цивил ис	Други (на пр. Парламен т, приватен сектор, меѓународ ни организац ии)

Број и име на заложба	3 НАДЗОРНА РАСПРАВА ВО СОБРАНИЕТО ЗА СПРОВЕДУВАЊЕТО НА НАЦИОНАЛНИОТ ПОВ ПЛАН 2024-2026
Краток опис на заложбата	Собранието е законодавна власт во системот на организација на државната власт во државата и суверен претставник на волјата на граѓаните. Во определбите за отвореност и транспарентност на законодавната власт Собранието е дел од Партнерството за отворена власт од 2018 година и тоа со посебна работна група, посебен Акциски план со заложби кон ПОВ и пристапи кон надворешен мониторинг на следење на спроведувањето на предвидените активности. Освен ова, во капацитетот на својата законодавна функција, Собранието дава поддршка на сите законски решенија кои другите власти, извршната и судската ги предлагаат за остварување на нивните ПОВ заложби.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

	На крај, Собранието има и надзорна функција, и во оваа смисла е заинтересирано во целост да го следи спроведувањето на националниот ПОВ план 2024-2026. Заради тоа во Акцискиот план 2024-2026 се предвидува одржување на надзорна расправа во соодветното работно тело.		
Водечка институција	Собрание		
Поддршка од засегнатите страни	Јавен сектор	Невладин сектор	Други (Парламент, приватен сектор, меѓународни организации итн.)
	Претставниците на извршната и судската власт, ќе имаат обврска да учествуваат на надзорната расправа	Претставници од граѓански организации кои се дел од Советот на ПОВ, но и други заинтересирани и/или консултирани во процесот на подготовка на националниот ПОВ план.	Можност за учество на официјални претставници на ОГП за регионот и Европа.
Временска рамка за заложбата	Ноември 2024-февруари 2025		
Дефинирање на проблем			
3. Каков проблем адресира заложбата?			
Заложбата треба да стимулира практикување на надзорната улога на парламентите, дури и во однос на спроведувањето на ПОВ. Според Меморандумот за вклучување на парламентите од ОГП, се препорачува парламентите освен за себе да се вклучат и со надзор на тоа што другите власти спроведуваат. Кој и како е засегнат? Кога се најмногу погодени засегнатите? Кога започнал проблемот? Колку долго проблемот влијае на засегнатите? Со оглед на тоа што станува збор за програмирање на петиот циклус на Акцискиот план кон ПОВ, Собранието како законодавна власт во својот уставен капацитет за надзор над органите на извршната власт до сега не спровел надзорна расправа. Националниот ПОВ план е документ на извршната власт кој го предлага МИОА и го усвојува владата. Засегнат од оваа заложба е Собранието, затоа што значи практикување на уставни надлежности на законодавната власт. Други засегнати се и сите органи од извршната и судската власт кои предлагаат мерки во националниот ПОВ план.			

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

2. Кои се причините за проблемот?

Објаснете го Вашето разбирање за причините за проблемот. Колку што е можно, идентификувајте ги основните причини. Користете аналитички алатки за проблеми (на пример, дрво на проблеми, дијаграм со рибина коска или други сродни методи) кога е потребно и дајте докази секогаш кога е можно.

Спроведувањето на надзорна расправа треба да даде отчет и информирање на пратениците за спроведувањето на активностите од националниот ПОВ план.

Дополнително, самото програмирање на ваква заложба дава предвидливост и на надзорните расправи во Собранието. Имено, законодавецот во Законот за Собранието веќе предвидел дека на институтот координација, кординаторите на политичките партии со претседателот на Собранието прават годишен план на надзорни расправи во Собранието.

Опис на заложбата

4. Што е досега направено за да се реши проблемот?

Какви решенија беа достапни за овој проблем во претходните години? Колку беа успешни?

Собранието, со оглед на тоа што е вклучено во ПОВ преку сопствен акциски план, во рамки на процесот на ко креација на документот е вклучено на ниво на работна група од пратеници, претставници од парламентарните политички партии, вработени во службата на Собранието, партнерски меѓународни и домашни граѓански организации. Понатму во однос на конкретните заложби постојат и работни подгрупи.

Значи што се однесува до сопствениот Акциски план Собранието е запознато и го спроведува истиот.

За принципите и природата на ПОВ, делумно се информирани пратениците во рамки на разни настани за промоција на активности и на партнерството. Работната група се информира само за акцискиот план на Собранието, така да подетално кординаторите или пратениците не се запознаети со заложбите на другите власти и органи.

2. Какво решение предлагате?

Што ќе направите за да го решите проблемот? Како ова се разликува од претходните напори? На кој начин решението ќе го реши проблемот? Дали ќе го реши проблемот во целост или делумно? Во случај на делумно решавање на проблемот, наведете кој дел од проблемот ќе биде решен?

Заложбата предвидува организирање на надзорна расправа во едно од работните тела, со сите чекори предвидени согласно Деловникот на Собранието.

Надзорната расправа ќе даде информации за пратениците за тоа што прави државата во врска со националниот ПОВ план, но исто така и во форма на излагања, сведоци ќе може и да се спознаат проблемите степенот на реализација, водачи во спроведување итн.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

3. Какви резултати сакаме да постигнеме со спроведување на оваа заложба?

Какви резултати би сакале да постигнеме? Какви промени во знаењето, вештините и капацитетите сакаме да постигнеме? Какви промени во однесувањето, системите и практиките сакаме да создадеме?

Резултатот од оваа заложба е директен и индиректен.

Директни резултати се вклучување на законодавната власт во својот надзорен капацитет.

Информирање на пратениците за ПОВ.

Индиректни резултати се предвидливост на користењето на институтот надзорна расправа во Собранието во врска со други теми и политики.

Анализа на заложбата

Прашање	Одговор (ако не е применливо, само одговорите со Н/П)
1.Како заложбата ќе ја промовира транспарентноста? Како ќе помогне да се подобри пристапот на граѓаните до информации и податоци? Како ќе ја направи владата/парламентот/судството потранспарентна кон граѓаните?	Во спроведувањето на заложбата, надзорната расправа е отворена за јавноста. Дополнително ќе биде емитувана на собранискиот ТВ канал. Медиумите исто ќе имаат можност директно да присуствуваат. Јавното отварање на спроведувањето на политиките го прави парламентот ангажиран во следењето на работата на извршната и судската власт во делот на спроведување на ПОВ.
2.Како заложбата ќе помогне да се поттикне одговорноста? Како ќе им помогне на јавните институции да станат поодговорни пред јавноста? Како ќе ја олесни можноста на граѓаните да се запознаат како напредува имплементацијата? Како ќе ги поддржи транспарентните системи за мониторинг и евалуација?	Присуството на јавноста на надзорната расправа предизвикува поголем интерес и кај пратениците. Информирањето на пратениците со информирање на јавноста и граѓаните директно и изворно може да се запознаат со тоа што се работи.
3.Како заложбата ќе го подобри учеството на граѓаните во дефинирањето, спроведувањето и следењето на решенијата?	

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Како проактивно ќе ги вклучи граѓаните и граѓанските групи?									
Планирање на заложбата (Ова е иницијален процес на планирање, кој во голема мера ги разгледува достигнувањата и очекуваните резултати, како и клучните засегнати страни кои се вклучени.)									
Достигнувања (Достигнувањата се дел од низа дејствија или настани кои, кога ќе се извршат, ќе доведат до постигнување на резултатот што заложбата би сакала да го постигне.) Донесување на одлука на координација за организирање на надзорна расправа Определување на работно тело за спроведување на надзорната расправа Определување на агенда, гости, обраќања од други органи Покана на гости, медиуми, НВО и граѓани	Очекувани резултати (Излезните резултати се конкретни, објективно проверливи резултати кои се директни продукти на спроведените или имплементирани активности.)	Очекуван датум на завршување Февруари 2025	Засегнати страни Собранието Владата Судската власт						
			Водечка институција: <table border="1"> <tr> <th colspan="3">Поддршка</th> </tr> <tr> <td>Јавен сектор</td> <td>НВО</td> <td>Други</td> </tr> </table>	Поддршка			Јавен сектор	НВО	Други
Поддршка									
Јавен сектор	НВО	Други							

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

			Претставници од извршната и судската власт	Националниот совет за ПОВ	(на пр. Парламент, приватен сектор, меѓународни организации)

Број и име на заложба	4 ПАРЛАМЕНТАРЕН КАРАВАН-мобилен парламентар за директна комуникација на пратениците со граѓаните		
Краток опис на заложбата	Собранието редовно одржува отворени денови и организира посети на зградата за граѓаните. Ова придонесува за процесот на подобрување на имиджот на институцијата и постепено ја гради перцепцијата дека Собранието е отворено и транспарентно. Сепак, некои граѓани од различни причини, временски, практични или економски, не можат да патуваат во Скопје и да ја посетат зградата на Собранието. Со организирање на предложениот караван, институционалните и граѓанските партнери ќе го направат Собранието „мобилно“.		
Водечка институција	Собрание		
Поддршка од засегнатите страни	Јавен сектор	Невладин сектор	Други (Парламент, приватен сектор, меѓународни организации итн.)
	Единиците на локалната самоуправа Канцеларии за контакт со граѓани на пратениците	Локални невладини организации	Училишта, факултети во единиците на локалната самоуправа

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Временска рамка за залошбата	2024-2026 година Активноста ќе се спроведува еднаш годишно.
Дефинирање на проблем	
4. Каков проблем адресира заложбата? Главните цели на караванот се да го претстави Собранието како отворена, одговорна и транспарентна институција како и да го доближи до оние граѓани кои не се во можност да ја посетат зградата. Некои од клучните цели ќе бидат: • едукативни: и возрасните, младите и децата ќе слушнат информации за законодавните, надзорните и другите процеси • промотивно: состаноци за караванот ќе бидат контакт канцелариите на пратениците со цел да бидат повидливи за граѓаните • информативно: посетителите на караванот ќе се запознаат со иницијативите за транспарентност, како што се новата веб-страница на Собранието, ТВ студиото и каналот, Парламентарниот институт итн. • зголемување на видливоста: караванот исто така ќе биде можност за понатамошно промовирање на транспарентноста и надзорните улоги на Собранието Кој и како е засегнат? Кога се најмногу погодени засегнатите? Кога започнал проблемот? Колку долго проблемот влијае на засегнатите? • „Мобилниот парламентарен караван“ е предвиден како поширока комуникациска кампања и за да се максимизира неговата видливост и дофат до граѓаните, ќе бара како слоган (клучна порака) и визуелен идентитет • Визуелниот идентитет ќе се развие во подоцнежната фаза од процесот на подготовка, додека во овој момент, од клучно значење е да се дефинира клучната порака на кампањата која исто така ќе служи како слоган на караванот и ќе биде пренесена во сите придружни елементи • Поточно, предлогот е слоганот да биде едноставен, јасен и ефективен, слично како слоганот Кампања „Независно Собрание“ - и да се поврзат некои делови од клучните пораки од тие активности, за да има континуитет • Предложениот слоган/клучна порака за „Мобилниот парламентарен караван“ е: „Собранието за граѓаните“ е многу едноставна и јасна порака што може да ја разбере секој • Со него, идејата е да се подвлече дека Собранието постои за граѓаните, да ги застапува нивните потреби, да се вклучи во демократска дебата со нив за да се изготват законски решенија кои ќе го подобрат животот и на краток и на долг рок. • Поднаслов „Отворено и одговорно“ (Отворено и одговорно) ќе соопшти дека Собранието е отворено (како и транспарентно) и дека е одговорно како институција пред граѓаните.	

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

- Со користење на „одговорно“ (одговорно) ќе се воспостави врска со поднасловот на кампањата на Независното собрание што беше „За претставничко и одговорно владеење“

2. Кои се причините за проблемот?

Објаснете го Вашето разбирање за причините за проблемот. Колку што е можно, идентификувајте ги основните причини. Користете аналитички алатки за проблеми (на пример, дрво на проблеми, дијаграм со рибина коска или други сродни методи) кога е потребно и дајте докази секогаш кога е можно.

Законодавната власт како и парламентите во светот така и Собранието се јавни во својата работа и секојдневно изложени на мислењето и увидот за јавноста, барем што се однесува до законодавната агенда. Заради тоа перцепциите на граѓаните главно се поврзани со јавните анстани на пратениците, предложените законски решенија, дебатата и аргументите водени итн. Генерално земено пратениците работат во Скопје, иако доаѓаат од 8 изборни единици и од многу општини во државата. Ако се земе во предвид ангажманот со комисији и пленарни седници и работата во Скопје, останува само петок во неделата за контакт со оние што ги гласале овие пратеници за да можат да разменуваат идеи и да се слушнат потребите на граѓаните.

Заложбата како што е предвидена ќе додаде повеќе време за оваа директна комуникација со граѓаните

Опис на заложбата

5 Што е досега направено за да се реши проблемот?

Какви решенија беа достапни за овој проблем во претходните години? Колку беа успешни?

Парламентарниот караван во експериментална форма беше спроведен во 2022 година, како дел од ПСП програмата во соработка со НДИ.

Да не остане само еднаш спроведена активност, и заради интересот на пратениците и граѓаните, со предложената заложба се обидува да го воспостави како редовна активност со дефиниран курикулум за работа.

2. Какво решение предлагате?

Што ќе направите за да го решите проблемот? Како ова се разликува од претходните напори? На кој начин решението ќе го реши проблемот? Дали ќе го реши проблемот во целост или делумно? Во случај на делумно решавање на проблемот, наведете кој дел од проблемот ќе биде решен?

Парламентарен караван ќе се одржи во сите градови каде има воспоставено канцеларија за контакт со граѓаните на пратениците.

До секоја од овие точки, комбе на Собранието со вработени од Парламентарниот институт и службата на Собранието и /или пратеници ќе патува носејќи ја опремата потребна за поставување на точката „Мобилен парламент“ - во зависност од локациите, или директно ќе се користат канцелариите на пратеникот или просторот пред или многу блиску до нив

Комбето ќе носи комплет од:

- брендиран банер и држач за зборување

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

• мало поставување аудио и видео (РА, микрофони, ТВ за презентација) • преклопливи столчиња (максимум 20) • промотивни печатени материјали на Парламентарниот институт Во однос на содржината, во секој момент, времетраењето на целосниот состанок ќе биде околу 60 минути и ќе вклучува: • забелешки од модератор • обраќање на локалниот пратеник • едукативна презентација за процесите во Собранието од страна на претставник на ЈУ • презентација на активностите поврзани со транспарентноста (веб-страница, ТВ студио, безбедност) • модерирана сесија за прашања и одговори	
3. Какви резултати сакаме да постигнеме со спроведување на оваа заповед? Какви резултати би сакале да постигнеме? Какви промени во знаењето, вештините и капацитетите сакаме да постигнеме? Какви промени во однесувањето, системите и практиките сакаме да создадеме? Со спроведувањето на оваа заповед ќе се обезбеди присуство на пратенците во нивните изборни општини, ќе ја промовираат својата работа на Собранието, ќе ги слушнат впечатоките на граѓаните од нивната работа и проблеми кои бараат законодавна иницијатива, појаснување на надлежностите на пратеникот наспроти прашања и проблеми кои се во надлежност на извршната власт или на локалната самоуправа.	
Анализа на заповедта	
Прашање	Одговор (ако не е применливо, само одговорите со Н/П)
1.Како заповедта ќе ја промовира транспарентноста? Како ќе помогне да се подобри пристапот на граѓаните до информации и податоци? Како ќе ја направи владата/парламентот/судството потранспарентна кон граѓаните?	Транспарентноста со спроведување на оваа заповед ќе биде директен пристап до граѓани. Со присутните пратеници, асистентите во нивните канцеларии за контакт со граѓани се овозможува поголема видливост на системот за потребите на граѓаните.
2.Како заповедта ќе помогне да се поттикне одговорноста? Како ќе им помогне на јавните институции да станат поодговорни пред јавноста? Како ќе ја олесни	Директно изложување на размислувањата, идеите и критиките на граѓаните ја зголемуваат одговорноста на пратениците за тоа што го работат пред оние кои ги избрале.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

можноста на граѓаните да се запознаат како напредува имплементацијата? Како ќе ги поддржи транспарентните системи за мониторинг и евалуација?	
3. Како заложбата ќе го подобри учеството на граѓаните во дефинирањето, спроведувањето и следењето на решенијата? Како проактивно ќе ги вклучи граѓаните и граѓанските групи?	Спроведувањето на заложбата ќе продуцира целосен опис во форма на извештај на сите забелешки и идеи од граѓаните.

Планирање на заложбата

(Ова е иницијален процес на планирање, кој во голема мера ги разгледува достигнувањата и очекуваните резултати, како и клучните засегнати страни кои се вклучени.)

Достигнувања	Очекувани резултати	Очекуван датум на завршување	Засегнати страни
(Достигнувањата се дел од низа дејствија или настани кои, кога ќе се извршат, ќе доведат до постигнување на резултатот што заложбата би сакала да го постигне.) Донесување на одлука на координација за спроведување на активноста Информирање на сите пратенички групи и пратеници Организација на работна група од Парламентарниот институт и службата	(Излезните резултати се конкретни, објективно проверливи резултати кои се директни продукти на спроведените или имплементирани активности.)	Во предложен иот план во зависност од обврските за изборна година, индикатор се става на еднаш годишно (најмалку два најмногу 3 настани)	Собранието Пратениците Служба на Собранието Единици на локалната самоуправа Канцеларии за контакт со граѓани на пратениците

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

на Собранието за спроведување на наставите			
Дефинирање на агенди, временска рамка, ресурси			
			Водечка институција:
			<u>Поддршка</u>
			Јавен сектор ЗЕЛС, единици на локалната самоуправа, локални училишта
			НВО, Други (на пр. Парламент, приватен сектор, меѓународни организации)

Претседател на Собранието на
Република Северна Македонија
г. Талат Џафери

Kryetari i Kuvendit të
Republikës së Maqedonisë së Veriut
mr. Talat Xhaferi

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

на Собранието за спроведување на настаите			
Дефинирање на агенди, временска рамка, ресурси			
			Водечка институција:
			<u>Поддршка</u>
			Јавен сектор ЗЕЛС, единици на локалната самоуправа, локални училишта
			НВО,
			Други (на пр. Парламент, приватен сектор, меѓународни организации)

Претседател на Собранието на
Република Северна Македонија
г. Талат Џафери

Kryetari i Kuvendit të
Republikës së Maqedonisë së Veriut
mr. Talat Xhaferi

